

YHDENVERTAISUUS VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUODÁÁITTARDEADDJI

Lausunto

1 (2)

12.9.2018

VTDno-2018-695

Sosiaali- ja terveysministeriö

kirjaamo@stm.fi

sanna.pekkarinen@stm.fi

STM076:00/2018

STM/3200/2018

Yhdenvertaisuusvaltuutetun lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Yhdenvertaisuusvaltuutettu kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa. Yhdenvertaisuusvaltuutettu lausuu esityksestä vain siltä osin, kuin kyse on muutoksista vanhempainetuksiin.

Vanhempainetuksien tulee perustua lapsen etuun ja ottaa eri perhemuodot huomioon yhdenvertaisesti. Luonnos hallituksen esitykseksi vahvistaa vanhempainetusjärjestelmän yhdenvertaisuutta monelta osin.

Perheiden moninaisuuden huomioon ottaminen perhe-etuuksissa

Esitys parantaa erityisesti monikkoperheiden, yhden vanhemman perheiden ja adoptioperheiden oikeutta vanhempainetuksiin. Yhdenvertaisuusvaltuutettu kannattaa näitä uudistuksia.

Myönteistä on myös edunsaajaa koskevan terminologian muuttaminen sukupuolineutraaliksi tietyiltä osin. Sukupuolineutraali terminologia on jatkossa syytä ulottaa kaikkeen perhelainsäädäntöön, jotta lainsäädännön soveltamisessa esimerkiksi transsukupuolisten vanhempien kohdalla ei synny tulkintaepäselvyyksiä.

Oikeus äitiysrahaan, kun vähintään 154 päivää kestänyt raskaus keskeytetään

Yhdenvertaisuusvaltuutettu teki maaliskuussa 2018 yhdessä tasa-arvovaltuutetun kanssa sosiaali- ja terveysministeriölle aloitteen siitä, että henkilölle myönnettäisiin oikeus äitiysrahaan vähintään 154 päivää kestäneen raskauden jälkeen myös niissä tapauksissa, joissa raskaus joudutaan keskeyttämään lääketieteellisin syin.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on ilahtunut siitä, että esitykseen sisältyy valtuutettujen aloitteen mukainen muutos, ja että lisäksi toiselle vanhemmalle tulisi näissä tilanteissa oikeus isyysrahaan.

Muuta

Yhdenvertaisuusvaltuutettu katsoo, että vanhempainetuusjärjestelmän toimivuus tulisi nyt tehtävien muutosten jälkeen arvioida kokonaisuutena ja valmistella tarvittavat uudistukset sen varmistamiseksi, että järjestelmä toteuttaa kaikilta osin lasten yhdenvertaisen kohtelun perhemuodosta riippumatta.

Jatkossa tulisi muun muassa selvittää mahdollisuutta perhevapaiden ja -etuuksien jakamiseksi useamman kuin kahden vanhemman kesken. Monella lapsella on tosiasiallisesti kolme tai useampia lapsen hoivaan aktiivisesti osallistuvia vanhempia, vaikka lainsäädäntö tunnustaa korkeintaan kaksi vanhempaa.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu

Kirsi Pimiä

Ylitarkastaja

Aija Salo